

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
SENATO KARARI

KARAR TARİHİ	OTURUM NO	KARAR SAYISI
28.02.2024	03	08

Üniversitemiz Senatosu Rektör Prof. Dr. Cem ZORLU'nun başkanlığında toplanarak aşağıdaki kararı almıştır.

KARAR 2024/03-08: Üniversitemiz Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün 23.02.2024 tarih ve 476266 sayılı yazısı ve ekleri görüşüldü.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü Yönergesinin güncellenen halinin aşağıdaki şekliyle kabulüne oy birliği ile karar verildi.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - (1) Bu yönergenin amacı, Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim gören engelli öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik planlama, uygulama ve değerlendirme işlemlerini yürütmek üzere oluşturulan Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - (1) Bu yönerge, Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim gören engelli öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamakla sorumlu Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün yapı, işleyiş, görev ve sorumlulukları ile ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - (1) Bu yönerge, 01.07.2005 tarihli ve 5378 sayılı Engellilerle ilgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde değişiklik yapılması hakkında kanununun 15. maddesine dayanılarak hazırlanan ve 14/08/2010 tarih ve 27672 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği temel alınarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - (1) Bu yönergede geçen;

- Üniversite: Necmettin Erbakan Üniversitesini,
- Rektör: Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörünü,

c) Senato: Necmettin Erbakan Üniversitesi Senatosunu,

ç) Birim: Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünü,

d) Sorumlu Rektör Yardımcısı: Engelli öğrencilerin idari, fiziksel, barınma ihtiyaçları ile sosyal ve akademik alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanması için yapılması gerekenleri belirleyip gerekli planları yapmak, uygulamak, geliştirmek ve yapılan çalışmaların sonuçlarını değerlendirmek üzere, doğrudan Rektörlüğe bağlı olarak oluşturulan Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün, rektör adına başkanlığını ve sorumluluğunu üstlenen, sorumlu Rektör Yardımcısını,

e) Koordinatör: Özel Eğitim Anabilim Dalındaki Yüksek Lisans programlarından en az bir yüksek lisans diplomasına sahip akademisyen ve uzmanlar arasından rektör tarafından üç yıllığına görevlendirilen, birimin faaliyetlerini planlamak, yürütmek ve geliştirmekle yükümlü, gerektiğinde üniversiteyi temsil edecek ve Engelli Öğrenci Birim Koordinatörü olarak görevlendirilen bireyi,

f) Engelli: Doğuştan veya sonradan fiziksel, zihinsel, psikolojik ve duyuşal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma, diğer bireyler ile birlikte ve eşit koşullarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre koşullarından etkilenen, destek ve danışmanlık hizmetlerine ihtiyaç duyan Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim görmekte olan bireyi,

g) Engelli öğrenci temsilcisi: Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim gören ve engelli öğrenciler tarafından her eğitim-öğretim yılı Ekim ayında koordinatörlük tarafından önerilen üç öğrenciden en fazla oyu alarak seçilen öğrenciyi,

ğ) Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü yürütme kurulu: Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünden sorumlu rektör yardımcısı başkanlığında, birim koordinatörü, koordinatör yardımcıları ve engelli öğrenci temsilcisinden oluşan kurulu,

h) Engelsiz üniversite birimi temsilcisi: Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü ile koordineli çalışmak üzere üniversitenin Fakülte/Yüksekokul/Konservatuvar/Meslek Yüksekokulu/Enstitü Yönetim Kurullarınca ilgili birimlerde yöneticilik yapanlardan önerilen (Dekan, Dekan Yardımcısı, Müdür ve Müdür Yardımcısı ve Daire Başkanları vb) ve Üniversite Yönetim Kurulu'nca görevlendirilen temsilcileri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Engelsiz Üniversite Birimi Yapılanması ve Çalışma Esasları

Madde 5 - (1) Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü, Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü yürütme kurulundan oluşur.

Madde 6 - (1) Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü Yürütme Kurulu, her yarıyı başında sorumlu Rektör Yardımcısının ve koordinatörün belirleyeceği tarihlerde ve gerek duyulduğunda toplanarak, birimin görevleri doğrultusunda projeler geliştirir, düzenlemeler konusunda kararlar alır ve uygulanmasını denetler. Toplantılara engel gruplarına göre, ihtiyaç duyulduğunda Üniversitemiz birimlerindeki anabilim dallarından öğretim elemanları ve konunun uzmanları da davet edilebilir.

Madde 7 - (1) Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğüne Necmettin Erbakan Üniversitesine bağlı birimlerden ve yönetici olan öğretim üyelerinden birer veya birden fazla Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü temsilcisi görevlendirilir.

Madde 8 - (1) Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü Temsilcileri, Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğüne alınan kararların birimlerde uygulanması, yapılan çalışmaların denetlenmesi ve birimdeki engelli öğrenci ihtiyaçlarının gerektiğinde Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğüyle işbirliği içerisinde karşılanmasını sağlar.

Madde 9: (1) Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün tüm faaliyetlerinde donanım, birim hizmeti, personel ve bütçesi, 01.07.2005 tarihli ve 5378 sayılı Engellilerle ilgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde değişiklik yapılamaması hakkında kanununun 15. maddesine dayanılarak Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörlüğü tarafından karşılanır.

- a) Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün personel nitelikleri
  - 1) Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü en az bir veya birden fazla özel eğitim alanında çalışmış veya bu alanda engellilere yönelik bilgi ve birikim sahibi olan tecrübeli yeterli sayıda personellerden oluşur. İmkanlar dahilinde personellerden birinin engelli bireylerden olması sağlanır.
- b) Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün bütçesi aşağıda belirtilen şekilde gruplandırılır;
  - 1) Akademik giderler: Çalıştay, konferans, seminer ve paneller gibi engellilere yönelik il içi ve dışındaki programlara katılarak engelli öğrencilerin gelişmesi, yetişmesi ve başarıya ulaşarak üniversitemizi temsil edebilmesi için ayrılacak bütçeyi,
  - 2) Fiziki giderler: Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim gören engelli öğrencilerin öğrenim hayatı süresinde ulaşım/erişimini kolaylaştıracak tedbirler alınması için bu madde kapsamında ayrılan bütçeden kullanılacak kısmı,
  - 3) Sosyal giderler: Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim gören engelli öğrencilerin sosyal yönlerinin gelişmesi ve etkinlik yapılması için ayrılacak bütçeyi,
  - 4) Teknoloji giderleri: Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim gören engelli öğrencilerin öğretim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanabilmelerini sağlamaya yönelik teknolojik materyal için ayrılan bütçeyi,

5) Giderlerle ilgili bütçe her mali yılbaşında Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim gören engelli öğrenci sayısına ve tespit edilen ihtiyaçlara bağlı olarak yeniden hesaplanarak Engelsiz Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü için tüm hizmetleri destekleyecek kadar bütçe oluşturulur. Gerektiğinde Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün talebi üzerine Rektörlük Makamı bu bütçeyi arttırabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün Görev ve Sorumlulukları

Madde 10 - (1) Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün görevleri aşağıda belirtilmiştir;

- a) Necmettin Erbakan Üniversitesine kayıt yaptıran engelli öğrencilerin eğitim-öğretim hizmetleri ile ilgili ihtiyaçlarını belirlemek ve karşılamak; karşılaşılabilecekleri engelleri tespit ederek önlem almak ve gerekli düzenlemeleri yaparak çözüm üretmek; bunlara karşı alınması gereken önlemleri belirlemek ve ortadan kaldırmak için çözüm önerileri sunmak.
- b) Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim görmekte olan engelli öğrencilerini akademik, fiziksel, psikolojik ve sosyal erişebilirliklerini arttıracak biçimde öğretim programlarını düzenlemek için; hem engelli öğrencinin devam ettiği eğitim ortamının düzenlenmesini sağlamak hem de engellilere yönelik araç-gereç temini, özel ders materyallerinin hazırlanması, engellilere uygun eğitim, araştırma ve barındırma ortamlarının temini konularında kararlar almak ve uygulamak.
- c) Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim görmekte öğrencilerin engellilik konusundaki farkındalık düzeylerini arttırmaya yönelik ulusal veya uluslararası düzeyde toplantı, panel, konferans ve yayın gibi etkinliklerde bulunmak.
- ç) Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim gören engelli öğrencilerin genel ve gelişimsel özelliklerine göre ihtiyaçlarını belirlemek, yapılabilecek öğretimsel düzenlemeler konusunda öğrenci ve öğretim elemanlarına yönelik danışmanlık hizmetinde bulunmak, yayınlar hazırlamak ve bilgilendirici etkinliklerde bulunmak.
- d) Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğrenim görmekte olan engelli öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik ulusal ve uluslararası program ve projeler hazırlamak ve yürütmek.
- e) Diğer üniversitelerin (ulusal ve uluslararası) engelli öğrenci birimleri, kamuya ait yerel yönetim birimleri ve sivil toplum kurumları ile işbirliği içinde çalışmak.

- f) Birimin çalışma programını hazırlamak, yürütmek, yıllık, bütçe tasarısı ve yıllık faaliyet raporunu hazırlayıp bağlı bulunduğu Rektör Yardımcısına sunmak.
- g) Ulusal ve uluslararası üniversiteler arasındaki iş birliğini geliştirme amacıyla, seminerler, konferanslar ve benzeri faaliyetler düzenlemek, katılmak veya birlikte bilimsel faaliyetlerde bulunmak.
- ğ) Yüksek Öğretim Kurumları Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün görev ve faaliyet alanına giren konulara yönelik yayın, doküman ve bilgilerin yer aldığı, üniversitelerde öğrenim gören engelli öğrencilerin problem ve isteklerini dile getirmelerini sağlayan, ilgili birimle iletişimine de imkân veren, öğrenci ve öğretim elamanlarının erişimine açık bir internet sayfası oluşturmak.
- h) Birimin aldığı kararlar ve belirlediği stratejilerin uygulanmasını denetlemek.
- ı) Maddi imkânı olmayan engelli öğrencilerin, yardımcı araç ve gereçlerinin temini yönünde çalışmalarda bulunmak.
- i) Bütün öğrencilerin adil ve doğru bir şekilde ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulması, fırsat eşitliğinin sağlanması ve eğitim sürecini engelli öğrenciler için de anlamlı hale getirilmesi için; engelli öğrencinin sınavla ilgili süre, mekân, materyal, refakatçi ve engelin doğasından kaynaklanan farklılıklarına göre gerekli tedbirleri almak, düzenlemeleri yapmak.
- j) İstihdam imkânları ve mesleklere ilişkin bilgilendirici yazılı ve görsel materyaller hazırlanarak bunların engelli öğrencilere ulaştırılmasını sağlamak.
- k) Engellilerle bütün iletişim kurabilmek amacıyla engellilerin kullandığı iletişim araçlarını (İşaret Dili, Braille Alfabesi vb) ilgi duyan bireylere öğretmek, farkındalığı artırmak ve engellilerle iletişimi kolaylaştırmak amacıyla ihtiyaç duyuldukça ilgili kurumlarla işbirliği yaparak kurslar açmak, yürütmek ve kursun değerlendirmesini yapmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten Kaldırma

Madde 11 –(1) 18.04.2016 tarihli Üniversitemiz Senatosunca kabul edilen “Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Yönergesi” yürürlükten kaldırılmıştır.

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 12 - (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde; ilgili mevzuat hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu ve Senato kararları uygulanır.

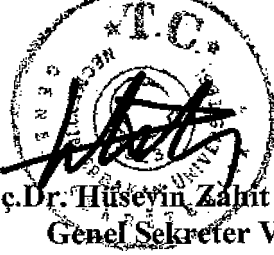
Yürürlük

Madde 13 – (1) Bu Yönerge Necmettin Erbakan Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14 - Bu yönerge hükümlerini Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü yürütür.

ASLI GIBİDİR

Doç.Dr. Hüseyin Zaht SELVİ
Genel Sekreter V.

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
SENATO KARARI

KARAR TARİHİ	OTURUM NO	KARAR SAYISI
28.02.2024	03	09

Üniversitemiz Senatosu Rektör Prof. Dr. Cem ZORLU'nun başkanlığında toplanarak aşağıdaki kararı almıştır.

KARAR 2024/03-09: Üniversitemiz Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünün 23.02.2024 tarih ve 476274 sayılı yazısı ve ekleri görüşüldü.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenciler İçin Ders ve Sınav Uygulamaları Yönergesinin aşağıdaki şekliyle kabulüne oy birliği ile karar verildi.

**NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİLER İÇİN DERS VE SINAV UYGULAMALARI YÖNERGESİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönerge; Necmettin Erbakan Üniversitesi akademik birimlerinde öğrenim gören engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı ders ve sınav uygulamalarında karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırmaktır. Bu kapsamda eğitimde fırsat eşitliği sağlamak, engelli öğrencilere akranlarıyla eşit şartlarda ve adil bir şekilde sınav yapılmasına yönelik uygulamaları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönerge; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci, 44 üncü ve 45 inci maddeleri, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun 15 inci maddesine ve 8/3/2022 tarih ve 31772 sayılı Resmi gazetede yayımlanan Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında Ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Yönergede geçen;

a) Akademik Birim: Necmettin Erbakan Üniversitesine bağlı fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuvar ve meslek yüksekokullarını,

b) ÇÖZGER: 20/2/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çocuklar için Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında Çocuklar için Özel Gereksinim Raporunu,

c) ESKR: 20/2/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Erişkinler için Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında Erişkinler İçin Engellilik Sağlık Kurulu Raporunu,

ç) Sağlık kurulu raporu: Tüm yaş grupları için Sağlık Bakanlığının yetkilendirdiği hastanelerden alınmış durum bildirir sağlık kurulu raporunu,

d) Engelli öğrenci: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duyuşal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit koşullarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre koşullarından etkilenen ve bu durumu engelli sağlık kurulu raporu ile tespit edilmiş öğrenciyi,

e) Öğrenci: Necmettin Erbakan Üniversitesinde kayıtlı öğrenciyi,

f) Akademik Birim Temsilcisi: Her bir akademik birimde görevli Dekan/Müdür veya Dekan/Müdür tarafından görevlendirilecek Dekan/Müdür yardımcısını.

g) İdari Birim: Necmettin Erbakan Üniversitesi bünyesindeki idari birimleri,

ğ) Engelli sağlık kurulu raporu: Tüm yaş grupları için Sağlık Bakanlığınca engelli/ÇÖZGER sağlık kurulu raporu vermeye yetkilendirilen hastanelerden alınmış belgeyi,

h) Ders: Necmettin Erbakan Üniversitesi akademik birimlerinde verilen her bir dersi,

ı) Ders sorumlusu: Engelli öğrencilerin alacakları/alınmış oldukları dersin sorumlusu öğretim elemanını,

i) Sınav: Akademik birimlerin bağlı olduğu yönetmelikler kapsamında düzenledikleri sınavları,

j) Üniversite: Necmettin Erbakan Üniversitesini,

k) Rektör: Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörünü,

l) Koordinatörlük: Necmettin Erbakan Üniversitesi Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğünü,

m) İşaretleyici: Cevap kâğıdında kendileri kodlama yapamayacak veya açık uçlu sorulara cevap yazamayacak öğrenciler için cevap kâğıdında kodlama yapmak veya yazılı cevap vermek üzere akademik birim tarafından görevlendirilen öğretim elemanını,

n) Okuyucu: Soruları kendileri okuyamayan öğrencilerin sınav sorularını okumak üzere akademik birim tarafından görevlendirilen öğretim elemanını,

o) Refakatçi: Üniversitenin herhangi bir akademik biriminde öğrenci olan, engelli öğrenciye sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında gönüllü olarak destek sağlayan, akademik birim tarafından belirlenerek koordinatörlüğe bildirilen öğretim elemanı veya öğrenciyi,

ö) Gözetmen: Sınav sırasında sınavların planlandığı gibi zamanında yapılmasını sağlamakla sorumlu olan o dersi yürüten öğretim elemanını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru, Ders, Sınav Süreçleri ile Geçici Engeli Olanlar

Başvuru

MADDE 4 – (1) Bu Yönerge hükümlerinden yararlanmak isteyen 18 yaşını doldurmamış engelli öğrencinin ÇÖZGER, 18 yaşını doldurmuş engelli öğrencinin ESKR ile Koordinatörlüğe başvuru yapması gerekir.

(2) ÇÖZGER sadece 18 yaş altı bireyler için geçerlidir, 18 yaşını doldurmuş bireyler için daha önce almış oldukları ÇÖZGER’ler kullanılamaz. Ancak akademik dönemin başlangıcından en fazla 3 ay öncesine kadar 18 yaşını dolduran kişilerin, bu süre içerisinde ESKR alamamaları durumunda ÇÖZGER’i o akademik dönem için geçerli sayılır.

(3) Üzerinde ‘sürekli’ ibaresi bulunması durumunda ESKR/ÇÖZGER’in yenilenmesi

istenmez.

(4) Engelli öğrenci, her akademik dönemin ilk ayında bu Yönerge hükümlerine göre yararlanmak istediği haklar için Koordinatörlüğe başvuru yapar. Başvuru, Koordinatörlük tarafından değerlendirilir ve öğrencinin hangi haklardan yararlanacağı kayıtlı olduğu akademik birime bildirilir.

Derslerin Süreçleri

MADDE 5 – (1) Engelli öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinde aşağıdaki destekleyici hizmetler sağlanır;

a) Binaların erişilebilirliği koordinatörlüğün koordinasyonu ile ilgili akademik ve idari birimler tarafından sağlanır.

b) Derslerde kullanılan eğitim öğretim materyalleri, engelli öğrencilerin gereksinimlerine göre imkanlar doğrultusunda ders sorumlusu tarafından uyarlanır.

c) Engelli öğrencilerin derste yapılan sunumlara elektronik ortamda veya basılı materyal halinde ulaşabilmesi, ders sorumlusu tarafından sağlanır.

ç) İşitme engelli öğrencilerin kayıtlı olduğu derslerde oturma düzeni, öğrencinin işitme cihazı kullanıp kullanmamasına bakılmaksızın, öğretim elemanını ve sınıf arkadaşlarını rahatlıkla işitebileceği veya görebileceği şekilde ders sorumlusu tarafından belirlenir.

d) İşitme engelli öğrenciler ders esnasında not tutucu olarak akran desteğine gereksinim duyabilirler. Öğrencinin bu tür isteklerinin karşılanabilmesi için ders sorumlusu ve koordinatörlük gerekli önlemleri alır.

e) İşitme engelli öğrenciler için sınav sırasında gerekebilecek işitsel materyallerin yazıya dökülmüş hali ya da alt yazılı bir şekilde görsel bir sınav biçimi düzenlenebilir.

f) Dinleme ve konuşma becerisi gerektiren derslerde işitme engelli öğrencilerden dudak okuyabilen öğrenciler için dinleme parçasının ayrı bir salonda gözetmen tarafından öğrenciye okunması sağlanabilir.

g) Dinleme ve konuşma becerisi gerektiren derslerde işitme engelli öğrenciler için dinleme parçaları, ayrı bir salonda ders sorumlusu eşliğinde kulaklık yardımıyla yapılabilir.

ğ) Görme engelli öğrenciler için derslerde kullanılan eğitim öğretim materyalleri imkanlar dahilinde sesli olarak veya öğrencinin gereksinimine uygun puntolarda olacak şekilde ders sorumlusu tarafından hazırlanır.

h) Ders sorumlusunun bilgisi dahilinde, görme engelli öğrencilerin dersleri ses kayıt cihazıyla kaydetmesine izin verilir.

ı) Görme engelli öğrencilerin görsel materyallerden yeterince yararlanamayacakları göz önünde bulundurularak ders sorumlusu tarafından imkanlar dahilinde dersler, tanımlayıcı, betimleyici ve açıklayıcı sesli öğelerle desteklenir.

i) İşaret dili çevirmenine ihtiyaç duyulan durumlarda koordinatörlük gerekli girişimlerde bulunur.

Sınav Süreçleri

MADDE 6– (1) Sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırmak, eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak, engelli öğrencilerin sınav uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmesini engellemek için sınavlar aşağıda belirtilen şekilde düzenlenir;

a) Sınavlarla ilgili duyurular, engelli öğrencilerin özel durumları göz önünde bulundurularak yapılır.

b) Engelli öğrencilerin sınav salonlarına erişilebilirliği, ilgili akademik ve idari birimler tarafından sağlanır. Bu kapsamda sınavın yapılacağı binada engelli rampasının olması, giriş kapısına kadar hissedilebilir yüzeylerin bulunması, asansörün olması, sınav

salonlarının aydınlatmasının yeterli düzeyde olması, engelli öğrenci için ayrılmış oturaksız sıraların bulunması vb. fiziksel ortam uyarlamalarının yapılmış olması gerekir.

c) Engelli öğrencinin engel durumuna uygun yardımcı araç-gereçlerle sınava girmesine, ders sorumlusunun bilgisi dahilinde izin verilir.

ç) Sınav süresince dinlenme, tuvalet, şeker düzeyini ölçme, astım ilacını kullanma, oksijen tedavisi alma ve benzeri ihtiyaçlarının olduğu koordinatörlükçe belirlenen engelli öğrencilere sınav görevlisinin gözetiminde izin verilir. Bu durumlarda engelli öğrenciye ek süre verilmez. Bu öğrenciler talepleri halinde farklı bir sınıfta sınava girebilir.

d) Engelli öğrencilerin sınavları sırasında kullanılacak yardımcı teknolojiler öğrencinin talebi, koordinatörlüğün uygun görüşü akademik danışman ve ders sorumlusunun bilgisi dahilinde kullanılır. Engelli öğrenci yardımcı teknolojilere ilişkin talebini Koordinatörlüğe eğitim-öğretim döneminin başlangıcından itibaren en geç 1 (bir) ay içinde yapmalıdır.

e) Görme engelli öğrencilerin sınavları için görsel içerikli (tablo/grafik/şekil/resim) soruların yerine aynı bilgi ve beceriyi ölçecek sözel ifadeler içeren sorular sorulabilir. Ayrıca resim ve grafikler çok önemliyse bunların betimlemeleri yapılmalıdır.

f) İşitme engeli bulunan öğrencilerin dinleme ve konuşma becerisi gerektiren sınavları, akademik birim tarafından sınav için temin edilecek bilgisayarda yapılmalıdır.

g) Engelli öğrencinin talebi ve koordinatörlüğün uygun görüşü ile akademik birimlerce sınavlarda refakatçi-okuyucu/işaretleyici görevlendirilir. Okuyucu yardımı alan görme engelli öğrencilerin sınav kitapçığına bakmasına, işaretleyici yardımı alan öğrencilerin kendilerinin işaretleme yapmasına izin verilmez.

ğ) Kısmi görme engeli olan öğrencilerin talepleri ve koordinatörlükçe uygun görülmesi halinde sınav soru kâğıtları büyük punto ve belirginleştirilmiş/farklılaştırılmış veya yüksek karışıklık içeren (siyah zemine beyaz yazı, büyük puntolu yazı gibi) bir biçimde Özel Eğitim Bölümü tarafından hazırlanır. Total görme engelli öğrencinin talebi ve koordinatörlükçe uygun görülmesi halinde kabartma formatta (Braille) sınav soruları imkanlar dahilinde hazırlanabilir. Büyük puntolu veya kabartma formatta soru kitapçığı uygulamasından yararlanan öğrencilere okuyucu yardımı verilmez. Sınavda optik kodlama kağıdı kullanılacaksa ve koordinatörlükçe işaretleyici ihtiyacı uygun görülmüş ise akademik birim tarafından işaretleyici görevlendirilir.

h) Engelli öğrencilerin talepleri halinde sınavlarda ek süre verilebilir. Verilecek olan ek süre grafik, çizim ve açık uçlu sorular gibi sınav içeriği göz önünde bulundurularak sınavın toplam süresinin %15'inden az, %30'undan fazla olamaz. Her bir sınav için verilecek olan ek süre, sınavın içerik ve toplam soru sayısına göre ders sorumlusu tarafından belirlenerek önceden ilan edilir.

ı) Uzun süre aynı pozisyonda kalmanın sakıncalı veya zorlayıcı olduğu koordinatörlükçe bildirilen öğrencinin tercih ettiği pozisyonda (uzun oturarak, yüzüstü yatarak vb.) sınav olması sağlanabilir. Öğrencinin bu isteğinin yerine getirilmesi için gerekli önlemler alınmalıdır.

i) Koordinatörlükçe uygun görülen durumlarda, internet veya herhangi bir ağ bağlantısına erişimi engellenmiş, engelli öğrencilerin engel türüne uygun programlar yüklenmiş ve gerekli ayarlamaları yapılmış bir bilgisayar engelli öğrencinin sınavlarında kullanılabilir. Uyarlanmış bir bilgisayar engelli öğrenciye akademik birim tarafından sadece ilgili sınav için temin edilir. Öğrenci şahsi bilgisayarını sınavlarda kullanamaz. Sınavını bilgisayarda yanıtlamayı tercih eden engelli öğrencinin sorulara vermiş olduğu yanıtlar, herhangi bir yazım kuralı ya da şekil düzeltmesi yapılmadan çıktısı alınır ve ilgili kâğıt engelli öğrencinin cevap kâğıdı olarak kabul edilir.

j) Engelli öğrenci için alternatif sınav biçimlerinin uygun olmadığı durumlarda başarıyı ölçmek için akademik birim kurul kararı ile sözlü sınav ya da dönem ödevi gibi alternatif uygulamalara başvurulabilir.

k) Öğrencinin engel ve özel durumu dikkate alınmalıdır. Ancak bu tür muafiyet uygulamaları, engellilik durumunun zaruri kıldığı muafiyetlerin ötesine geçerek, dersi alan öğrenciler arasında ayrımcılığa neden olacak türde bir muafiyet uygulamasına dönüşmemelidir.

Geçici Engeli Olanlar

MADDE 7- (1) Sınav tarihinde kaza, yaralanma veya travmalara bağlı olarak geçici sağlık problemi veya hastalık durumu oluşması veya hamileliğin tespiti durumunda yukarıdaki maddeler kapsamında engelli sınav uygulamalarından yararlanmak isteyen öğrenciler durum bildirir sağlık kurulu raporu ile birlikte koordinatörlüğe başvurur. Sınav uygulamalarından faydalanmak isteyen öğrencilerin en geç sınav tarihinden iki gün öncesine kadar başvuru yapması gerekir. Bu sürenin bitiminden sonra sunulan raporlar için sınavla ilgili düzenleme yapıp yapılamayacağı akademik birim yönetim kurulu tarafından değerlendirilir.

(2) Sağlık raporunun durum bildirir sağlık kurulu raporu olmaması veya özel merkezden alınmış olması durumunda sınavın geçerli sayılabilmesi için durum bildirir sağlık kurulu raporu vermeye yetkili devlet hastanesi veya üniversite hastanelerinden alınmış sağlık kurulu raporunun, sınavdan sonraki ilk hafta içerisinde en geç cuma günü mesai bitimine kadar ilgili kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir. Raporun ibraz edilmemesi halinde öğrencinin katılmış olduğu sınavlar geçersiz sayılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 8 - Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde; ilgili mevzuat hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 9 - Bu Yönerge Necmettin Erbakan Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 - Bu yönerge hükümlerini Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü yürütür.

ASLİ GİBİDİR

Doç.Dr. Hüseyin Zahir SELVİ
Genel Sekreter V.